

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mânăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Fărâveana, Țibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 filieri.

Interesele economice și luptele popoarelor.

Astăzi este un adevăr recunoscut de toată lumea, că motivele principale a mai tuturor complicațiilor și războaelor dintre popoare, le-au format și le formează interesele economice, pe cari și-le dispută și pentru cari se luptă singuraticile națiuni spre folosul și fericirea cetățenilor lor. Așa a fost în trecut și așa este și astăzi. Căci cine se mai îndoiește de ex. că la temelia mării complicațiuni mondiale, la care azistăm de opt luni de zile, interesele economice nu-și au partea de căpetenie? Cine ar cuteză să susțină, că chestiunea coloniilor, a Dardanelor, a supremației comerciale pe mare și pe uscat nu sunt chestiuni, în cari se rezumă toate motivele și pretextele cărților albe, albastre și portocalii ale diplomației europene? Desigur, aproape nimenea.

È departe de noi intenția să ne ocupăm azi și la acest loc de interesele economice, cari au determinat actuala luptă dintre popoare. Azi așa ceva e greu de făcut. Lipsesc o mulțime de detaluri, cari ar putea face deplină lumină în aceste chestiuni. Totuș ca să arătăm rolul însemnat ce l-au jucat interesele economice în luptele populare, fie-ne permis a revocă în memorie chestiunea Egiptului și a canalului de Suez, care înainte de aceasta cu trei decenii a fost la ordinea zilei ca o chestiune economică de cea mai mare importanță, rezolvită cu ajutorul armelor și care astăzi este din nou pusă în discuție.

Egiptul, cum se știe prezintă o foarte mare importanță din punctul de vedere al comerțului mondial. La marginea nord-ostică a lui se află vestitul canal de Suez, care leagă Marea mediterană cu Oceanul indic, leagă Europa, Asia și Africa între sine. Până a nu se construi și deschide acest canal, drumul din Europa la Indii și peste tot în Asia-sudică și ostică trebuia făcut cu încunjurarea întregii Africe. Un drum lung, greu și enorm de costisitor. Azi însă — prin canalul de Suez — drumul la Indii se face cu cea mai mare ușurință. Abia este jumătate cât celce încunjură Africa. O înlesnire enormă, care nu se poate aprecia îndeajuns.

Având canalul de Suez o astfel de importanță în comerțul și circulațiunea dintre cele trei continente ale lumii vechi, s'ar crede, poate că la construirea lui s'a angajat întreaga lume comercială maritimă, în prima linie Anglia. Așa ar fi fost să fie. De fapt însă a fost altcum. Din cele 400,000 de acții de câte 500 franci una, cu care îndrășnețul și nemuritorul Lesseps voia să adune cele 200 de milioane, necesare la construirea canalului, Anglia, la care se nădăduia, în prima linie, nu a subscris nimic. Tot asemenea nici Rusia și nici Statele Unite. A subscris numai Franța, Spania, Turcia, Holanda și încă câteva țări interesate în comerțul maritim transoceanic. Dar nici acestea în așa măsură, încât capitalul să fi putut fi acoperit. Dacă nu era kedivele de atunci al Egiptului care să primească asupra sa 178,000 de acții, marea întreprindere ar fi eșuat. Astfel canalul de Suez are a se mulțumi în mare parte ace-

lui Mohamed Said, care avea pe atunci în mână puterea de vice-rege al Egiptului.

Canalul s'a deschis în 1869. După un an, la 1871, venitele au fost de ceva peste 3 milioane cor. Ele s'au urcat însă foarte rapid, așa că la 1909 de ex. încassările au trecut peste 93 de milioane cor. Venitele se împărțiau, natural, între acționari, ale căror acții ajunseră la o foarte mare valoare. Statul egiptean primia și el din venit 15% ca tribut de proprietar

Dar cu cât canalul de Suez devenia mai rentabil și mai indispensabil, cu atât creștea și dorința popoarelor mari de a-l acapara. În prima linie era interesată a se apropia de el Anglia, care trebuia cu orice preț să și-l asigure pentru comunicația cu Indiile sale. În scopul acesta ea era decisă să facă ori și ce pentru a ajunge în proprietatea și stăpânirea acestui mare și important drum la coloniile sale asiatice. Iar ocaziunea pentru a-și ajunge scopul nu întârzie a se arăta.

Urmașii lui Mohamed Said, cu gândul și ambiția de a face din Egipt pe neașteptate un stat mare și puternic, îl înglodară în datorii, parte pentru trebuințe proprii, parte pentru necesități publice. După anul 1875 datoriile statului se urcau la 2400 milioane cor., o sumă horendă pe acele vremuri. Creditorii erau Francezi și Englezi. Falimentul era inevitabil. Atunci Anglia profită de ocaziune, cumpără cele 178 mii de acții ale kedivelui cu suma de 107 mil. franci. Trei luni în urmă Egiptul declară faliment. Francezii și Englezii intervin ca primii creditori pentru aranjarea finanțelor statului. Silesc pe kedive să cedeze însemnate proprietăți în favorul statului, iar pe guvernul egiptean să vândă dreptul celor 15% cu care se împărțea din venitul canalului de Suez. Prin această societatea acționară ajunsese singura și exclusivă proprietate a marelui canal. Acum canalul de Suez era în mâna societății acționare și nu, ca până atunci, în mâna kedivelui și a guvernului.

Schimbarea atât de nefavorabilă a relațiilor în stăpânirea canalului de Suez și a finanțelor statului, a produs o mare nemulțumire în rândurile populației băstinașe. Ea se răscula la diferite ocaziuni contra celor ce puseseră mâna pe puterea și viața lor. La 1882, pentru potolirea răscoalelor, Anglia intervine cu armele și se așează, și rămâne în Egipt - pentru totdeauna.

*

Din schița ce am făcut în cele precedente, reese, credem destul de lămurit cece am susținut la începutul acestui articol, că interesele economice aruncă în luptă popoarele mai ușor și iute ca ori și ce. E și natural. Canalul de Suez și Egiptul este de o așa importanță

extraordinară pentru comerțul și stăpânirile asiatice ale Angliei, încât dacă aceasta va fi îndepărtată de acolo, ar perde foarte mult. Poate totul chiar în imperiul indic. Iată de ce dară cetim zilnic că lupta pentru Dardanele are ca contraefect lupta și atacurile asupra canalului de Suez. E o luptă pe viață și pe moarte pentru aceste extrem de importante puncte ale comerțului universal. Câte interese, câte averi și câte mări sunt legate de ele! Și cine ar putea prevedea azi consecvențele, cari vor urma după rezultatul final al acestor înfricoșate și desnădăjduite lupte? Cine?

Producția și circulația aurului.

Producția mondială a aurului, care ajunsese în anul 1911 la 107·2 milioane Lir. St. a scăzut dela această dată mereu. Ea s'a coborât în 1912 la 97 mil. L. St., în 1913 la 94·7 milioane, iar în 1914 la și mai puțin, întru cât producția aurului din ținutul cel mai bogat în acest metal prețios, Transvaalul, s'a micșorat și ea pe fiecare an. ajungând dela 38·7 milioane L. St. în 1912, la 37·3 milioane în 1913, la 35·5 milioane în 1914.

Răsboiul a adus o aprigă luptă internațională împrejurul aprovizionării cu aur, care după toate probabilitățile, va dura și după încheierea păcii. Din Februarie până la mijlocul lunii Mai 1914 cererea de aur era așa de mare pe continent, încât exportul de aur al Angliei spre Franța și Germania în acest răstimp se ridică la 11 mil. L. St., adică aproximativ atât cât a fost exportul de aur al Angliei spre continent în cursul întregului an 1913.

Cu începerea ostilităților, toate băncile centrale s'au luptat nu numai de a păstra rezervele lor de aur, dar chiar de a le întări. Aceasta politică financiară a fost și e încă dusă cu aceiași îndârjire atât de guvernul englez, cât și de cel german, de Franța, ca și de Rusia. Ea însă n'a reușit să fie încoronată cu succes decât numai de către Banca Angliei și Banca imperială a Germaniei (Reichsbank).

Banca Angliei și-a mărit rezerva ei de aur dela începutul lunii August până la sfârșitul lunii Decembrie 1914 la 64 milioane Lire Sterling.

Banca imperială a Germaniei și-a ridicat în același interval stocul ei de aur cu 800 milioane mărci.

La strângerea acestei sume a contribuit nu numai sucursalele Băncii din diferite puncte ale imperiului, dar însuș marele public din propria lui inițiativă, ca și presa. „*Kölnische Zeitung*“ a adunat aur în sumă de 4 mil. și jum. mărci, „*Nordeutsche Allgemeine Zeitung*“ ziarul guvernului german pentru 1 mil. și 200 mii mărci. „*Braunschweigische Landeszeitung*“ pentru 1 mil. și jum. mărci. „*Leipziger Tageblatt*“ pentru 1 mil. mărci. Astăzi rezerva de aur a Băncii s'a ridicat dela declararea răsboiului cu 975 mil. mărci. Rezerva totală de

aur a Băncii imperiale a Germaniei se urcă în prezent la suma de 2.286.6 mil. mărci.

Banca Franței avea la 31 Iulie 1914 rezerva în aur de 4.141 milioane fr., ea se ridică în Octombrie 1914 la 4.476 mil. fr., scăzând la sfârșitul lui Decembrie 1914 iarăși la 4.142 milioane fr. Banca a putut să-și păstreze prin urmare numai provizia de aur fără a și-o mări. Banca de Stat a Rusiei avea la sfârșitul lui Iulie 1914 provizie de aur 1.745 milioane ruble, iar la sfârșitul lui Decembrie 1914, 1.553 milioane ruble, aur și argint, plus 214 milioane ruble, rezervă de aur în străinătate.

Țările neutrale spre a-și apăra și ele rezervele lor, au oprit exportul aurului. Intre acestea se numără: statele scandinave, Olanda, Spania, România, Grecia, Bulgaria și unele state ale Americii de Sud.

Intr'aceasta s'ar rezumă deci politica financiară actuală în ce privește aurul: de-a acumula o cât mai mare provizie de aur spre a asigura și întări astfel nu numai cursul normal al monezii-hârtie, ci însăși situația financiară a țărilor respective.

Și cum vedem în această privință Anglia, Germania și Franța stau în fruntea tuturor statelor europene.

In interesul asigurării recoltei anului de față și a contingentului necesar de animale domestice.

(Sfârșit).

In interesul transportului recoltelor ar fi de dorit să se deie următoarele ordonanțe și îndrumări:

a) Fiecare proprietar de vite de lucru să fie obligat a face gratuit, într'o zi, transport de recolte la timpul și de pe locul fixat de primăria comunală.

b) Fiecare proprietar de vite de lucru să fie obligat a face, pe lângă o plată moderată, transport de recolte la timpul și de pe locul fixat de primăria comunală.

Natural, că de transport gratuit vor beneficia numai familiile lipsite de animale de lucru, al căror cap este în serviciul armatei sau dus, b. o., în străinătate.

c) Unde transportarea recoltelor de pe singura tablă se lovește de piedeci neînlăturabile, cerealele se vor așeza pe locul de pe care s'au recoltat și acolo se vor treera. Paiele se vor transporta numai după sfârșirea lucrărilor mai urgente. Tuleii de porumb (pășii) și eventual alte produse se pot lăsa pe câmp până după sfârșirea lucrărilor de toamnă, când animalele de lucru se vor putea folosi și pentru transportarea acestora.

d) Fânul și otava se pot lăsa în câpițe, la locuri mai scutite, până toamna, când lucrările economice devin mai puțin înțeltoare.

e) Ogoritul, dacă ar fi să întârzie transportul recoltelor, trebuie amânat.

f) La transportul recoltelor trebuie folosiți elevii mai mari ai școalelor medii, ai școalelor civile și ai institutelor pedagogice, pe proprietățile mai mari și prizonierii de războiu.

g) Pentru transport ar trebui cerută dela comandamentul militar concedierea soldaților eliberați în scopul însănătoșirii, cum și concedierea pe timp mai scurt a celor ce se află sub arme.

h) Domeniile își pot înlesni transportul recoltelor prin extinderea căilor ferate de câmp, și prin mașini de cărat.

*

Treeratul la timpul trebuincios al produselor de asemenea este un lucru de importanță; cu toate acestea nu este o lucrare așa legată de un anumit de timp, cum este seceratul și căratul sau transportul lor. Dacă cerealele sunt așezate bine în clăi sau stoguri ori apoi în șuri și dacă porumbul desfăcut de foi este așezat în coșare sau poduri, treeratul și sfârșitul lor se pot amâna cu lunile.

Cu toate aceste trebuie să stăruim ca și treeratul să-l facem la timpul trebuincios, pentru că în stoguri se deteriorează calitatea bucatelor și scade cantitatea, iar în caz de foc paguba este cu mult mai simțitoare, decum e când ard numai paiele.

Pentru ca treeratul să-l putem săvârși la timpul trebuincios, va trebui, poate, să revenim, în mod excepțional la cele două feluri de treerat, cari se obicinuiau în vechime: la treerat cu îmblăcii și la călcatul cu vitele. Aceste două feluri de treerat astăzi nu prea sunt în obicei, însă bătrânii știau alege, în modul acesta, foarte bine grăunțele. Adevărat că s. e., treeratul cu îmblăcii este foarte migălos, dar la timp de lipsă, poate să fie de mare folos. Fiindcă în cele mai multe locuri îmblăcii nu se mai găsesc, oamenii ar trebui să se îngrijească de cu bun timp de agonisirea lor

La micii agricultori va avea rol important mașina de treerat pusă în lucrare cu mâinile. Astfel de mașini se găsesc multe prin sate, numai proprietarii trebuie să fie obligați ca, pe lângă preț corespunzător pentru întreținerea lor, să le pună la dispoziția locuitorilor cât timp au trebuință de ele.

Întreținerea mașinilor de treerat, purtate cu putere de cai, va întâmpina mai multe greutăți în lipsa animalelor de tras, și aceasta cu atât mai mult, pentru că proprietarii de animale nu se prea pot îndatora la săvârșirea astorfel de lucrări, deoarece animalele puse la purtarea mașinilor se consumă prea mult. Cu toate acestea, despăgubind în mod corespunzător pe proprietarii animalelor, și cu astfel de mașini, cam demodate, se poate face mult spor.

Munca mașinilor de treerat cu motor o poate asigura numai guvernul. Dacă în timpul treeratului, benzina necesară ar primi-o, în primul rând, proprietarii motoarelor de treerat, cu condiția ca să o folosească numai la treerat, lucrarea s'ar putea săvârși pe o scară întinsă și bine.

Probabil că, în împrejurările din acest an, mașinilor de treerat cu vapor le va reveni un rol deosebit de important. Materialul de încălzit pentru aceste se găsește în fiecare economie și astfel cu ele se poate lucra și în lipsa benzinei. Pentru aceea nu se poate recomanda îndeajuns proprietarilor de locomobile, să-și pună în rând mașinile de cu bună vreme, deoarece cheltuielile, fie ele și mai mari, pentru renovarea lor, în acest an mai ales, li se vor reîntoarce cu interese considerabile.

Pentru asigurarea puterilor de lucru, necesare la treerat, vor face servicii prizonierii de războiu, soldații, concediați, băeții și fetele mai răsăriți, ș. a. Și pentru aceste lucrări s'ar putea proba cu aranjarea de treerători ambulanți și cu asocierea sătenilor spre acest scop.

*

Asigurarea contingentului necesar de animale este o cerință de prima ordine. Soldații mobilizați, împreună cu locuitorii țării, au acum trebuință în măsură mai mare de carne și în felul acesta se strică echilibrul, ce trebuie să se asigure oarecum între consum și sporirea animalelor. Căii sunt duși pe terenul de războiu, o parte considerabilă a lor, poate, va fi și perit și e întrebare câți se vor mai reîntoarce.

Apărarea patriei, adevărat, este cea dintâi datorință; totuși în interesul păzirei și susținerii contingentului de animale, trebuie luate măsuri, măcar pentru viitor, ca încât e posibil, contingentul împuținat de animale să se poată spori cât mai îngrabă.

În interesul cultivei cailor, pe lângă dispoziția salutară, că caili răniți în războiu și cari nu se mai pot folosi pentru scopuri militare, dar se pot pentru economie și pentru prăsilă, — să se vândă agricultorilor cu prețuri favorabile, atâta cel mult, se mai poate face, ca caili rămași acasă să fie cât mai bine îngrijiți și iepete să nu rămână fără mânzi. Spre acest scop ar trebui să se iee toate dispozițiile necesare, ca armăsarii din herghelile statului să steie acum în primăvară, mai mult decât oricând la dispoziția agricultorilor pentru scopuri de reproducție.

Animalele cornute, oile și rămătorii servesc la nutrirea oamenilor. Și ele se și taie fără prea multe considerații. *Vițeei, meii și purceii* însă trebuie cruțați și mai ales *vițelele, mielusele și purcelele*. În acest scop guvernul a și luat dispozițiunile necesare. Prin aceasta se asigură o generație viitoare de animale și se cruță și nutrețul, pentru că animalele aceste tinere vor consuma nutreț mult mai puțin decât cele deplin dezvoltate.

În interesul viitorului, deci, guvernul ar trebui să ordoneze, că partea feminină a vitelor, neexceptând nici bivolițele, apoi a oilor, caprelor și rămătorilor să nu poată fi tăiate până ce nu au ajuns la vârsta de reproducție, cu excepția acelor, cari nu sunt acómodate pentru cultură.

Și în ce privește vitele, întocmai ca și la cai, ar trebui să se facă tot ce este posibil, ca reproducătorii să fie de o calitate aleasă.

Îngrijirea animalelor până la toamnă nu va întinpină multe greutate. Femeile și copiii le pot îngriji în timpul primăverii, verii și al toamnei. Femeile pot îndeplini și mulsul și facerea nutrețului.

În interesul asigurării contingentului necesar de animale trebuie să agonisim nutrețul de lipsă. Aceasta probabil nu va fi lucru greu, pentru că în scôpul ținerii numărului scăzut de animale, livezile și pășunile noastre vor da destulă hrană pentru vară și pentru iarnă. Comunele vor trebui să îngrijească ca pășunile să nu rămână nefolosite, și ca proprietarii de animale să-și poată paște pe ele animalele cu prețuri ieftine. Primăriile comunale să nu scape din vedere, ca livezile ce nu se pot cosi la timp de proprietarii lor, să se deie în arândă.

Unde numai se poate, oamenii să-și agonisească, de timpuriu, mașini de cosit și locurile să le niveleze, împrăștiind mușinoaele, curățind petrele și ramurile uscate, etc., ca să poată lucra cu înlesnire cu numitele mașini.

În lipsa veterinarilor, duși la războiu, ar putea face servicii ascultătorii dela academia veterinară, îndeplinind controla necesară în locurile unde s'ar ivi boale molipsitoare între animale. Timpul acesta de serviciu ar trebui să li se socotească acestor tineri în anul școlar. Spre acest scop s'ar putea folosi, în mod excepțional, și agronomi diplomați.

Dar înainte de toate trebuie luate măsurile de lipsă ca să nu se ivească boalele molipsitoare. Pentru acest sfârșit va trebui să se ordoneze desinfectarea obligatorie a grajdurilor, acum de cu primăvară.

*

Am prelucrat aceste șire după un tratat mai lung, publicat în revista agronomică „Erdélyi Gazda“ pentru că am crezut, că facem un bun serviciu poporului nostru, deschizându-i o perspectivă mai largă asupra celor ce are să facă, în împrejurările grele, prin cari trecem, pentru asigurarea recoltei și a contingentului trebuincios de animale, dela cari atárnă viitorul nostru.

Se spun multe în acest articol despre dispozițiile luate, și până acum, de guvern și despre alte dispoziții, cari ar mai trebui luate; dar sunt în el și multe povețe, pe cari trebuie să le urmeze fiecare agricultor, fără să mai aștepte porunci dela stăpânire. Ceice trăesc în mijlocul poporului și cărora le este încredințată purtarea de grije a acestuia, să nu treacă cu vederea aceste povețe și să le împărtășească mulțimei, pentru că aceasta să fie cât mai bine orientată asupra celor ce are de făcut în vârtejul așa de primejdios al împrejurărilor, în care am ajuns.

În chipul acesta, șirele de față pot să fie de mult folos obștei noastre sătești și întregei țări.

Recolta mondială a grâului.

«London Grain Reporter» din London evaluează recolta mondială a grâului, în mii de cuartere,* precum urmează:

	1914	1913
Franța	38.000	38.899
Rusia	100.860	121.893
Ungaria	16.666	20.647
Austria	7.300	7.791
Italia	21.212	26.842
Germania	18.077	21.504
Spania și Portugalia	16.362	15.071
Britania	7.815	7.086
România	5.826	10.316
Bulgaria	5.750	7.590
Belgia	1.750	1.883
Olanda	673	650
Sveția	962	1.168
Celelalte țări europene	3.144	3.543
Europa laolaltă	244.397	284.883
Statele unite ale Americii	111.276	95.425
Canada	19.750	28.905
Argentina	24.000	14.250
Celelalte părți ale Americii	3.649	4.390
America laolaltă	158.775	143.030
	1914	1913
India	39.327	45.337
Celelalte părți ale Asiei	5.400	5.485
Asia laolaltă	44.727	50.822
Africa de Nord	3.775	5.304
Egipt	4.136	4.811
Coloniile Cap.	300	300
Africa laolaltă	8.211	10.415
Australia	3.500	13.527
Recolta mondială	459.010	502.677

Prețul maxim al făinei de porumb.

În orașele de provincie și în ținuturile locuite de poporul nostru au fost fixate, în temeiul unei noue ordonanțe a ministeriului următoarele prețuri maxime pentru făina de porumb:

	pro 100 kgr.
Comitatul Arad	K 35 65
„ Târnava-mare „	36—
„ Cluj	35—
Orașul Verșeț	33—
Comitatul Sătmar	40—
„ Fugăraș	35 15
Orașul Oradea-mare	41 10

* Un quarter = 12 7 kg.

Comitatul Bihor:

cercul: central	K 41—
„ Tinca	30—
„ Aleșd	45—
„ Vașcău	29—
„ Ceica	44—
„ Salonta-mare „	34 80
„ Sărrét și Székelyhid	34—
„ Derecske, Margita și Beiuș	32—
„ Ceffa	36—
Comitatul Bistrița-Năsăud „	40—
„ Solnoc-Dobâca „	36—

Comitatul Timișoara:

„ Timișoara oraș „	31—
cercul Ciacova	29 73
Comitatul Caraș-Severin „	40 60

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 18 Martie 1915.

În piața internațională de bani nu este nimic deosebit de remarcabil de la ultimul nostru raport încoace. Atât în Berlin, cât și în London domnește abundența de bani. În Berlin discontul privat a cotat 4%, iar în London 1½%. Asupra pieței din Paris continuă a lipsi știri precise.

În piața internă de bani situația este neschimbată, numărul abundent, cereri minimale. Discontul privat are tendința spre reducere. Cambii vieneze de prima bonitate s'au discontat cu 3%, cambii budapestane, de aceeași categorie, cu 3¾%.

SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Victoria“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Arad. La 14 crt. și-a ținut acest frunțas institut al nostru a 27-a adunare generală ordinară, sub prezidiul dlui Roman R. Ciorogariu,

Adunarea generală a aprobat raportul direcțiunii și bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1914 și a votat atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutul pentru gestiunea lor pe anul trecut.

Profitul net de K 382,319 60 a hotărât adunarea generală a-l distribui, conform propunerii direcțiunii, precum urmează:

Dividendă și supradividendă	K 250,000—
Fondului special de rezervă	25,731 96
Tantiemă direcțiunii	25,731 96
„ comit de supraveghiere	7,719 59
„ directorului executiv	5,146 39
„ celorlalți funcționari	10,292 78

Fondului de pensiune „	18,269.69
Pentru scopuri filantropice la dispoziția direcțiunii „	9,000.—
Repurtat în contul anului 1915 „	30,427.23

Dividenda anului 1914 s'a fixat cu 10% = K 20 de cupon, care se răscumpără imediat după adunarea generală.

În direcțiune au fost realeși, cu totalitatea voturilor, dnii *Mihaiu Veliciu și Dr. Stefan C. Pop.*

CRONICĂ.

Responsabilitatea poștei. La începutul lui August a. tr. ministrul de comerț, a emis, precum se știe, o ordonanță, Nr. 875 B. prin care a enunțat, că poșta nu ia nici o garanție pentru expedițiile postale, ce i se încredințează; expedițiile se fac deci pe rizicul trimițătorului.

Prin o ordonanță mai recentă, emisă sub Nr. 7251/1915, ministrul de comerț a modificat ordonanța sa din August a. tr. într'acolo, că *poșta numai pentru acele pagube nu ia garanție, cari au fost provocate de starea de războiu.*

Restricțiuni la expediarea pachetelor postale. Oficiile postale au fost îndrumate, ca cu începere dela 11 crt. și până la revocare, odată pe săptămână și anume *în zilele de Joi*, să nu primească dela particulari pachete pentru expediare, cu excepția pachetelor, care conțin semințe și dospeală.

Taxe vamale de export în România. Camera română a votat proiectul de lege depus de ministrul de finanțe pentru înființarea de taxe vamale.

Proiectul depus conține un singur § în sensul căruia se înființează o taxă vamală de export (pe suta de kgr.) asupra următoarelor produse:

Porumb Lei 5.—

Făină de porumb „ 7.—

Fasole „ 30.—

Taxele acestea vor fi a se achita în aur efectiv.

Bani falsificați. S'a constatat, că circulează bancnote falsificate à 2 coroane. Falsificatele sunt cu multe greșeli și astfel se pot ușor cunoaște. Eată câteva greșeli: în șirul al 3-lea din jos stă *Dvve Krune* (în loc de *Dvije Krune*), litera *á* din numele *kormányzó* n'are accent; după cuvântul *Buda* lipsește trăsura de unire, iar în loc de 5 August, la textul nemțesc, este *1 August.*

Datoria de stat a triplei înțelegeri. Conform datelor publicate de „Economist” din Londra dela începutul războiului, până la finele lui Februarie a. c. datoria statelor triplei înțelegeri a crescut cum urmează: datoria Angliei dela 661 mil. funți la 973 mil. funți; a Franței dela 1315 mil. funți la 1728 mil. funți și a Rusiei dela 890 mil. funți la 1460 mil. funți.

Se caută pentru Banca generală de asigurare din Sibiu practicanți liberi de miliție respective practicante cu pregătire comercială, care se poată intra imediat în serviciu. Se vor preferi ceice vor avea oarecare practică respective domnișoarele cu exercițiu în scrisul cu mașina. Ofertele să se înainteze imediat la Direcțiunea băncii de asigurare în Sibiu.

Adunările generale ale băncilor noastre.

Au convocat resp. ținut până acum adunările lor generale următoarele bănci a noastre:

27	1 Ianuarie	a. c. „Detunata”, Bucium.
31	„	a. c. „Cârțișoreana”, Streza-Cârțișoara.
8	Februarie	a. c. „Steaua”, Petre.
12	„	a. c. „Negoiul”, Porumbacul-superior.
13	„	a. c. „Bănățana”, Bucoveț.
15	„	a. c. „Asoc. de ecón. și credit”, Ghiroc.
15	„	a. c. „Nădlăcana”, Nădlac.
18	„	a. c. „Isvorul”, Ighiu.
20	„	a. c. „Avrigeana”, Avrig.
28	„	a. c. „Zărândeana”, Băița.
28	„	a. c. „Ucea-mare”, Ucea-de-sus.
28	„	a. c. „Prima cassă de păstrare”, Uzdin.
2	Martie	a. c. „Vulturul”, Sănmărtin.
1	„	a. c. „Hondoleana”, Hondol.
2	„	a. c. „Banca Poporală”, Dej.
3	„	a. c. „Timișiana”, Timișoara.
14	„	a. c. „Banca Poporală”, Zagra.
14	„	a. c. „Dunăreana”, T.-Cuvin.
14	„	a. c. „Victoria”, Arad.
16	„	a. c. „Maramurășana”, Sighet.
20	„	a. c. „Vlădeasa”, Huedin.
21	„	a. c. „Mercur”, Năsăud.
21	„	a. c. „Banca Poporală” soc. pe acții, Birkiș.
21	„	a. c. „Porumbăceana”, Porumbacul-inferior.
22	„	a. c. „Însoțirea de credit”, Comăna-sup.
22	„	a. c. „Corvineana”, Hunedoara.
22	„	a. c. „Însoțirea de credit”, Drăguș.
22	„	a. c. „Însoțirea de credit”, Luța.
23	„	a. c. „Piatra”, Teiuș.
23	„	a. c. „Hațiegana”, Hațieg.
23	„	a. c. „Sentinela”, Satul nou.
24	„	a. c. „Buciumana”, Bucium.
25	„	a. c. „Bihoreana”, Oradea-mare.
25	„	a. c. „Goronul”, Aiud.
25	„	a. c. „Târnavăneana”, Sighișoara.
25	„	a. c. „Poporul”, Lugoj.
27	„	a. c. „Institut de credit și econ.”, Mehadia.
28	„	a. c. „Comoara”, Pianul-de-jos.
30	„	a. c. „Țibleșana”, Reteag.
6	Aprilie	a. c. „Strugurul”, Pianul-de-sus.
7	„	a. c. „Furnica”, Făgăraș.
8	„	a. c. „Geogeană”, Geogăgiu.
8	„	a. c. „Doina”, Cămpeni.

8	Aprile	a. c. „Grănițerul“, Dobra.
8	„	a. c. „Someșana“, Dej.
8	„	a. c. „Codru“, Lupșa mare.
9	„	a. c. „Ardeleana“, Orăștie.
18	„	a. c. „Cugierana“, Cugir.
20	„	a. c. „Riureana“, Cap. Mănăștur.
29	„	a. c. „Zlăgheana“, Zlatna.

Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Banca	%	Suma K	Scadența
«Armonia»	6	6—	
«Avrigeana»	8	8—	
«Banca Poporală», Dej	4	4—	
«Bihoreana»,	5%	10—	
«Boșșana»,	5%	5—	
«Casele privileg. de împrum. pe amanet», București	7 $\frac{1}{2}$	35— lei	
«Cassa de păstrare», Sasca-mont.	6%	6—	
«Doina»,	6	6—	
«Izvorul», Ighiu	5	5—	
«Iulia»,	10	10—	1 Iulie 1915
«Lăpușana»	10%	10—	1 Iulie „
«Orientul»	5	5—	15 Iunie „
«Piatra»	6	6—	10 Martie „
«Porumbăceana»,	8	8—	
«Șercăiana»	10	10—	
«Târnăveana»	5	5—	
«Timișiana»	7 $\frac{1}{2}$	15—	
«Voileana»	5	5—	1 Maiu 1915
«Victoria»	10	20—	imediat
«Vlădeasa»	3	3—	15 Maiu 1915

SUMAR.

Interesele economice și luptele popoarelor. — In interesul asigurării recoltei anului de față și a contingentului necesar de animale domestice. — Producția și circulația aurului — Recolta mondială a grâului. — Prețul maxim al făinei de porumb. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerc.*: «Victoria». — *Cronică*: Responsabilitatea poștei, Restricțiuni la expediarea pachetelor postale, Taxele vamale de export, Bani falsificați, Datoria de stat a triplei înțelegeri, Se caută. — Adunările generale ale băncilor noastre, Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Depozit românesc

de piane și armoniuri în Sibiiu.
Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

„ECONOMUL“, societate pe acțiuni, institut de credit și economii în Cluj.

CONVOCARE.

«Economul» institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj, își va ține

a XXIX-a adunare generală ordinară,

în 10 Aprilie st. n. 1915 — Sâmbătă — la orele 10 a. m., în localitatea institutului (Strada Wesselényi M. Nr. 26).

Obiectele adunării vor fi:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea alor 3 acționari pentru verificarea procesului verbal și scrutare.
3. Raportul direcțiunii; raportul comitetului de reviziune; stabilirea bilanțului pro 1914; fixarea dividendei; decidera asupra propunerilor direcțiunii și darea absolutului.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune după sorțire cf. § 32 din statute și a unui membru în locul devenit vacant prin abdicere.
6. Alegerea unui membru în comitetul de reviziune pe restul periodului.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
8. Inchiderea adunării.

La această adunare se invită acționarii institutului, făcându-se atenți la dispozițiile § 19 și 20 din statute.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii «Economul» în Cluj ținută la 16 Martie st. n. 1915.

E. Bîanu m. p.,
prezident.

Dr. Frâncu m. p.,
director-exec.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

„ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Cluj.

Active.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.		Pasive.	
		K	f		
Cassa	57,563·18			Capital	400,000·—
Bon în Giro-Conto	101,251·63			Fond de rezervă	247,609·62
Bon în cassa de păstrare postală	256·74	159,071·55		Fond de pensiuni	76,683·90
Cambii		2,868,703·76		Depozite spre fructificare	2,055,826·17
Cambii cu acoperire hipotecară		623,551·—		Reescont	1,380,343·—
Obligațiuni asigurate cu ipotecă	161,877·71			Creditori	180,066·26
Obligațiuni asigurate cu cavenți	7,064·50	168,942·21		Lombard	118,000·—
Conturi-curente cu acoperire		154,245·05		Dividendă neridicată	2,862·—
Efecte		385,877·08		Interese transitoare	26,503·26
Realități		113,605·48		Profit curat	47,117·98
Debitori		38,535·—			
Mobiliar	9,545·86				
Amortizare	965·86	8,580·—			
Interese de reescont anticipate pro 1915		13,901·06			
		4,535,012·19			4,535,012·19

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		K	f		
Interese: pentru dep. spre fructificare	105,329·71			Interese: dela cambii escontate	257,297·57
pentru reescont	117,729·63			dela credit cambial cu acoperire	
pentru fondurile institutului	13,259·86	236,319·20		hipotecară	51,718·96
Spese: salare	30,585·09			dela împrumuturi pe obligații	12,306·95
bani de cuartir	7,401·80			dela efecte	18,184·40
imprimare, registre, chirii și diverse				dela cont-curent	3,780·82
spese	19,623·15			Proviziuni diverse	343,288·70
marce de prezență	3,456·—	61,066·04		Chirii și arânzi	27,030·34
Contribuțiune: directă	24,011·90				9,694·98
10% interese de depuneri	10,533·04	34,544·94			
Amortizare: din mobilier		965·86			
Profit curat		47,117·98			
		380,040·02			380,014·02

Cluj, 31 Decembrie 1914.

Dr. Frâncu m. p., director-exec.

Iosif Órga m. p., secretar.

Sabin Nemeș m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

E. Bianu m. p., prez. Dr. Dăianu m. p., v.-prez. Lad. Papp m. p. Dr. Cor. Pop m. p. I. Br. Hodoșiu m. p. Dr. B. Bașiota m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat în consonanță cu cărțile.

Cluj, la 16 Martie 1915.

COMITETUL DE REVIZIUNE:

Ioan Godolan m. p., prezid. I. Lissai m. p. Simeon Pop m. p. Ioan Hațieganu m. p. A. C. Domșa m. p.

Raportul comitetului de reviziune.

Onorată adunare generală!

În decursul anului 1914 am examinat în mai multe rânduri cărțile principale și auxiliare ale institutului de credit și economii «Economul», mai departe am examinat bilanțul anului 1914 și contul profitului și pierderilor și am aflat că acelea sunt conduse cu conștiințioasă și încheiate corect și acurat

Am cercat și ne-am convins că activele arătate în valori și efecte se află de față și în consonanță cu registrele de contabilitate și induse în inventar.

Vă rugăm deci a primi bilanțul și a da absolutul direcțiunii și subscrisului comitet de reviziune pentru gestiunea anului expirat.

Proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului net l-am examinat și-l recomandăm spre primire, prin urmare propunem să se deie:

5% dividendă acționarilor K 20,000—
10% pentru scopuri filantropice, din cari:

5% Bisericii gr. cat. din Cluj K 1,355·90

5% împărțind prin adunarea generală prezentă K 1,355·90 2,711·80

10% Tantiema direcțiunii K 2,711·80

4% „ directorului executiv „ 1,084·68

8% „ funcționarilor „ 2,169·36

Transport K 28,677·64

Transport	K	28,677·64
5% Tantiema comitetului de reviziune	„	1,355·90
2% „ comitetului de reviziune membrii externi	„	542·34
5% fondului de pensiuni	„	1,55·90
8% „ special de rezervă	„	2,169·36
4% „ de rezervă	„	1,084·68

Restul de 44%:

Dotarea serviciului informator	K	1,500·—
Remunerațiuni pentru personalul, care nu se împartășește din tantiemă	„	1,000·—
Parohiei române gr.-cat. pentru susținerea școlii gr.-cat. din Cluj (dotațiunea anuală cf. dec. ad. gen. din 1907)	„	2,200·—
Dotațiunea mesei studenților academici «Dr. Aurel Mureșanu» Cluj	„	500·—
Casinei române din Cluj (dați)	„	400·—
Clubului sportiv din Cluj (dați)	„	325·—
Ambulanței Petran	„	2,000·—
Ajutoare familiilor lipsite ale celor înrolați	„	1,000·—
Fondului de pensiuni (dot. extraord.)	„	1,000·—
Fondului special de rezervă (dot. extraord.)	„	2,007·16
Total	K	47,117·98

Cluj, 16 Martie n. 1915.

Ioan Godolan m. p., prezident.

I. Lissai m. p.

Simeon Pop m. p. Ioan Hațieganu m. p. A. C. Domșa m. p.

„SOMEȘANA“
instituit de credit și de economii, societate pe acții în Dej.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «SOMEȘANA», societate pe acții în Dej, sunt invitați în sensul §-ului 16 din statute la

a XXV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 8 Aprilie n. 1915 la 10 ore a. m. în localitatea institutului.

Obiectele:

1. *Constituirea adunării, denumirea prin președinte alor doi notari, doi verificatori și doi scrutați.*
2. *Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1914.*
3. *Aprobarea bilanțului și distribuirea profitului curat.*
4. *Decidere asupra absolvirii direcțiunii și a comitetului de supraveghiere dela responsabilitatea pentru gestiunea anului 1914.*
5. *Statorirea marcelor de prezență pentru membrii din direcțiune și din comitetul de supraveghiere.*
6. *Alegerea în direcțiune alor doi membrii pe un period de patru ani și alor cinci membrii în comitetul de supraveghiere pe un nou period de trei ani.*

Dej, la 7 Martie 1915.

Direcțiunea.

Active.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.		Pasive.	
	K	f		
Cassa în numărar	15,865	37	Capital societar	400,000
Cassa de păstrare postală	42,292	39	Fond de rezervă	218,647
Bon în Giro-Conto la Banca Austro-Ungară	2,401	11	Fond de pensuni	65,349
Cambii escomptate după amortizare	847,337	—	Reescompt	581,599
Cambii cu acoperire hipotecară	1,120,450	1,967,787	Depuneri spre fructificare	1,468,806
Imprumuturi hipotecari	1,116,196	—	Depozite	14,750
Imprumuturi pe obligații cu cavenți și pe efecte	13,502	—	Efecte lombardate	23,000
Efecte după amortizare	94,728	—	Diverse conturi creditoare	542,917
Casele inst. și realități de vânzare după amort.	110,004	60	Dividendă neridicată	2,528
Mobilier după amortizare	3,000	—	Dare transitoare	4,744
Spese procesuale restituibile după amortizare	9,380	22	Interese anticipate pro 1915	24,328
Anticipații	1,356	—	Profit curat	29,842
	3,376,512	69		3,376,512

Debit.	Profit și Perdere la 31 Decembrie 1914.		Credit.	
	K	f		
Interese: după depuneri	87,367	74	Interese: dela cambii escomptate	168,344
după reescompt și cont curent	71,694	95	dela împrumuturi hipotecari	72,308
după fonduri	13,029	75	" " pe efecte	1,127
Spese curente și porto postal	6,751	87	" " pe obl. cavenți	23
Salare și bani de quartir	32,299	72	" " efecte	3,941
Salariile direcțiunii și a comitetului	3,800	—	Arândă și chirie	1,891
Marce de prezență	816	—	Taxă de întabulări și proviziuni	17,911
Dare erarială, comun. și după realități	11,209	—		
după depuneri	8,736	77		
Profit curat	29,842	62		
	265,548	42		265,548

Dej, la 31 Decembrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Dr. T. Mihali m. p., dir.-exec. G. Gradovicu m. p. Ioan Georgiu m. p., prezident. T. Hermann m. p., vice-prezident.
I. Boroș m. p. Dr. C. Barbul m. p. Dr. Kerekes m. p. M. Popu m. p.

Am examinat conturile de mai sus, pe cari le-am aflat în ordine și exacte întru toate.

Dej, la 7 Martie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Gavril Tripom m. p. I. Lissai m. p. Dr. Alex. Popu m. p. Dr. Stefan C. Pop m. p.
Ioan I. Lăpădatu m. p., ca delegat din partea «Solidarității».

„SOMEȘANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Dej.

Raportul direcțiunii.

Onorată adunare generală ordinară!

Cu ziua de 31 Decembrie 1914 st. n. am încheiat anul de 25-lea de gestiune pentru institutul nostru.

Acest an poartă caracterul crizei economice și financiare ce a luat naștere încă în anii precedenți și al actualului război mondial urmat de toate neajunsurile și calamitățile. Recolta anului încă a fost mai puțină de mijlocie.

Intre împrejurările aceste băncile pretutindeni, ca și institutul nostru, au avut de sine înțeles a se lupta cu mari greutate. Debitorii chemați sub drapel au rămas restanțieri în mare parte. Moratoriile au ușurat situația încâtva, dar a adus cu sine și multe dezavantaje.

Bilanțul ne este strict real. Intre active nu am luat interese restante nici dela ipoteci nici dela cambii, precum nici interese anticipate la reescont.

Am amortizat din fondul special și general de rezervă:

a) dela casele institutului	---	K	2,230.74
b) „ efecte	---	„	3,806.—
c) „ spese procesuale restit.	---	„	1,000.—
d) „ cambii	---	„	12,527.—
e) „ mobiliar	---	„	490.—

Total K 20,053.74

Am luat interesele anticipate pro 1915, conform stării faptice cu K 24,328.20. Rezultă un profit curat de K 29,842.62, care între împrejurările de azi e foarte mulțumitor.

Cu finea anului trecut a expirat mandatul Il. Sale Dlui Ioan Georgiu președinte al direcțiunii și al Dlui membru Dr. Clemente Barbul. Asemenea a expirat și mandatele membrilor din comitetul de reviziune. Astfel veți avea să alegeți în direcțiune doi membri pe un period de patru ani (1915—1918) iar în comitetul de reviziune cinci membri pe un period de trei ani (1915—1917).

Pentru distribuirea profitului curat de K 29,842.62 facem — în sensul §-lui 56 din statute — următoarea propunere.

1. Să se dea 6% dividendă și supradividendă acționarilor după capitalul societar de K 400,000 — K 24,000.—
2. Să se dea fondului de rezervă — — — — — „ 1,968.52
3. „ „ „ „ de pensiune — — — — — „ 492.14
4. „ „ „ „ tantiemă directorului executiv „ 393.70

Suma 26,854.36

Transport K	26,854.36
5. Să se dea tantiemă funcționarilor	--- „ 590.54
6. „ „ „ pentru scopuri culturale și de binefacere	----- „ 1,216.60
7. Să se dea fondului special de rezervă	----- „ 1,181.10

Total K 29,842.62

Referitor la împărțirea sumei de K 1,216.60 (punctul 6) destinată pentru scopuri culturale și de binefacere, facem propunerea, ca această sumă să se lase la libera dispozițiune a direcțiunii.

Primindu-se aceste propuneri, dividendă anului 1914 se va fixa în 6% adică 12 K per acție.

Vă rugăm deci că după cetirea raportului comitetului de supraveghiere să binevoiți:

- a) a pertracta obiectele cuprinse în convocator;
- b) a aproba bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1914;
- c) a primi propunerile noastre referitoare la distribuirea profitului curat;
- d) a da absolutul direcțiunii și comitetului de supraveghiere de pe anul de gestiune 1914.

Deș, la 7 Martie 1915.

Direcțiunea.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere raportând On. ad. gen. despre demersul afacerilor, Vă relatăm, că în decursul anului de gestiune 1914 ne-am prezentat în biroul institutului de mai multe ori revidând cassa, documentele, precum și toate cărțile principale și auxiliare de contabilitate, pe cari le-am aflat în ordine exemplară.

Iar conturile Bilanț, Profit și Perdere, cari s'au încheiat cu finea anului, examinându-le special, am constatat, că sunt exacte și întru toate corăspunsătoare atât legii comerciale, precum și statutelor societății. De oarece și noi ne alăturăm la propunerile direcțiunii referitoare la împărțirea profitului curat: rugăm pe Onorata adunare generală, ca:

- a) să binevoiască a primi propunerile direcțiunii,
- b) să aproabe bilanțul pe anul de gestiune 1914.
- c) să deie absolutul direcțiunii și comitetului de reviziune pe anul 1914.

Deș, la 7 Martie 1915.

Comitetul de supraveghiere.

„VULTURUL“, institut de credit și de econ., societate pe acții, Diciosânmărtin.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii «Vulturul» societate pe acții în Diciosânmărtin (Dicsőszentmárton), publică prin aceasta concurs, pentru ocuparea postului de contabil, dotat cu salar anual de 1800 cor. și 300 coroane relut de quartir.

Dela reflectanți se recere, ca să documenteze că au absolvat o școală comercială superioară cu examen de maturitate, că au praxa recerută și că sunt pe deplin sănătoși. Se recere cunoștința limbei maghiare și eventual germane.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată sunt a se înainta până la 30 Aprilie st. n. 1915 la subsemnata direcțiune.

Diciosânmărtin, la 12 Martie 1915.

(1—1)

Direcțiunea.

„CÂMPIANA“, institut de credit și economii, societ. pe acții, Mociu.

CONCURS.

Conform dispozițiilor din statutele noastre publicăm concurs pentru un post de contabil la centrală, cu leafă începătoare de 2400 coroane pe an, eventual pentru un post de practicanț cu leafă începătoare de 1200 coroane pe an și remunerații obișnuite.

Terminul concursului expiră în 25 Martie. Postul este de a se ocupa numai decât după încheierea învoelii. La petiție să se alature certificatele obișnuite.

Mocs (Kolozs.-m.), 11 Martie 1915.

Direcțiunea.

„CUGIEREANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Cugir.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cugiereana», sunt invitați la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 18 Aprilie st. n. a. c., la 10 ore a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Exmiterea unei comisiuni de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1914, precum și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Deciziunea asupra comptului anual, pe baza raportului comitetului de supraveghiere; darea absoluturului și deciziunea asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea alor 4 membri în direcțiune, pe un period de 3 ani.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 2 ani.
6. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa membrilor recerți, adunarea, în sensul § 14, se va ține în 25 Aprilie n. a. c., la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune documentele de plenipotență la cassa institutului, cel mult până în 10 Aprilie, respective 24 Aprilie st. n. 1915.

Constantin Olariu,
președinte.

Procopiu Herlea,
director-exec.

Active — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámola 1914. dec. hó 31-én. Passive — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în număr — Készpénz	6,020	91	Capital social 1000 acții à 100 cor. — Részvénytőke		
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	345,562	—	1000 drb 100 K részv.	100,000	—
Cambii cu acoperire ipotecară — Váltók jelzálogfedezettel	57,481	—	Fond de rezervă — Tartalékalap	56,700	—
Imprumuturi ipotecare — Jelzálog kölcsön	940	—	Fond special de rezervă — Külön tartalékalap	8,771	48
Imprumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsön	4,479	90	Fond de clădire — Építésialap	6,868	—
Diverse conturi debitoare — Különféle adósok számla	667	88	Fond de pensiuni — Nyugdíjalap	2,271	—
Efecte — Értékpapír	6,173	50	Fond cultural — Közművelődésialap	3,467	—
Mobilier — Felszerelés	360	—	Depuneri spre fructificare — Takarékk betétek	166,927	02
Interese restante și de reescont anticipate — Átmeneti hátralékos és visszleszámit. kamato	10,667	—	Reescont — Visszleszámitolt váltók	69,574	—
	432,352	19	Interese anticipate — Átmeneti kamatok	3,962	—
			Creditori — Hitelezők	1,865	95
			Profit curat — Tiszta nyereség	11,945	74
				432,352	19

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	9,705	85	Interese escont — Leszámitolási kamatok	34,966	09
Interese de reescont — Visszleszámitolási kamatok	5,542	68	Interese cambiale cu acoperire ipotecară — Jelzáloggal fed. vált. kamato	4,940	88
Inter. fond. de rezervă — Tartalékalap kamatok	3,770	88	Interese ipotecare — Jelzálogi kamatok	95	64
Salare — Fizetések	5,232	—	Interese obligațiuni — Kötvény kamatok	65	72
Chirie — Lakbér	400	—	Diverse — Különféle	3,093	65
Spese diverse — Különféle kiadások	1,015	40			
Contribuțiune — Adó	4,485	13			
Contribuțiune 10% inter. depun. — Betétek utáni adó 10%	970	62			
Amortizare de mobilier — Felszerelési törlesztés	40	—			
Competință de timbru — Bélyeg illeték	53	68			
Profit curat — Tiszta nyereség	11,945	74			
	43,161	98		43,161	98

Cugir, la 31 Decembrie 1914.

Procopiu Herlea m. p.,
director-executiv.

George Băluțiu m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

C. Olariu m. p., președinte. I. Dreghiciu m. p. I. Băluțiu m. p. Traian Lupea m. p. I. Lupuțiu m. p. N. Olariu m. p.
Av. Oltean m. p. I. Herlea l. N. m. p. I. Ștefănescu m. p. G. Muntean m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului. — Alólírt felügyelőbizottság ezen számlát megvizsgálta és összehasonlítván azt az intézet könyveivel, helyesnek és megegyezőnek találta.

Cugir, la 3 Ianuarie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Teodor Crișan m. p., președinte.

Simion Oltean m. p.

Vasilie Motoșca m. p.

„POPORUL”, institut de credit și economii, societate pe acții în Lugoj.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Poporul» societate pe acții în Lugoj, sunt prin aceasta invitați în conformitate cu § 19 a statutelor la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care va avea loc la 25 Martie 1915 st. n. p. m. 3 ore în localul institutului.

Ordine de zi:

1. Dezignarea notarului și verificatorilor procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Stabilirea bilanțului și repartizarea profitului net.
4. Stabilirea marcelor de prezență.
5. Eventuale propuneri pe baza § 33 din statute.

Lugoj, la 25 Februarie 1915.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari dorind a lua parte la această adunare generală, în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați în conformitate cu § 24 din statute a depune acțiile lor până în 24 Martie 1915 la cassa institutului, la cassele expozițiilor din Zorlențul-mare și Ticvaniul-mare, la Cassa Centrală diecezană din Lugoj, la oficiul administrativ al Fondurilor diecezane gr. cat. din Oradea-mare, sau la oricare institut membru la «Solidaritatea».

§ 22. In adunările generale numai acei acționari au vot, cari sunt trecuți în registrul acționarilor cel puțin cu 6 luni înainte.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérleg számla 1914. Dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f		K f
Cassa în număr — Készpénz-készlet	21,134	55	Capital societar — Részvénytőke	500,000
Giro-conto la B. A. U. — O. M. B.			Fond de rezervă — Tartalékalap	190,000
giró-számla	2,783	50	Fond special — Külön alap	6,070
Cassa de păstrare postală — Postata-karéképénztár	127	41	24,045	46
Cambii — Váltók		1,376,144	72	931,833
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogkölcson		326,813		463,611
Casa institutului — Intézeti ház	165,000		Lombard la Banca Aust. Ung. — Lombardkölcson	
Realități — Ingatlanok	97,000	262,000	A. M. B.-től	42,500
Efecte — Értékpapírok		95,947	16	10,000
Cont-Cúrent — Folyószámla		110,169	08	14,178
Diversi debitori		5,369	46	797
		2,200,488	88	2,252
				35
				39,247
				21
				2,200,488
				88

Spese — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Bevétel.		
	K	f		K f	
Interese de depuneri — Betétkamat	44,607	28	Interese de escont — Váltókamat	114,062	84
Interese de reescont și lombard — Visszleszámitolási és lombard kamat	27,987	75	72,595	03	
Dări — Adók	15,789		Interese de cont-crt. și proviziuni		
Competințe — Illetékek	337	44	Folyószámlakamat és jutalékok	20,348	18
10% dare după int. de dep. — Betétkamatadó	4,461	04	20,587	48	
Salare și marce de prezență — Fizetések és jelenléti jegyek	19,977	60	Venitul casei — Intézeti ház hozadéka	14,666	18
Porto, telefon, luminat, încălzit — Porto, telefon, világítás és fűtés	1,875	86	3,526	30	
Spese de birou — Irodai költségek	5,693	62	38,540	66	
Chirie — Irodabér	2,000				
Diverse spese — Különféle költség	262	16			
Susținerea și darea casei — Házfentartás és adó		7,219	97		
Amortizări — Leírások		13,247	21		
Profit net — Tiszta nyereség		39,247	21		
		182,722	71		
				182,722	
				71	

Lugoj, la 31 Decembrie 1914. — Lugos, 1914. évi December 31.

V. Giurgiu m. p., director-executiv — vezérigazgató.

Pentru contabilitate: A könyvelésért: Virgil P. Popp m. p.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

N. Nestor m. p.
vice-prez. — alelnök.

Dr. I. Baltescu m. p.
G. Popp m. p.

A. Boer m. p.
Dr. I. Radu m. p.

V. Leza m. p.
I. Țiucu m. p.

G. Popoviciu m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am revăzut conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele și extrasele institutului purtate în ordine. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és az intézet rendben vezetett könyveivel és kivonataival összhangban találtuk:

V. Poruțiu m. p.,
prezid. — elnök.

N. Fabian m. p.
Iosif Diamandi m. p., revizor expert al «Solidarității»

Cornel Jucu m. p.

Dr. A. Leményi m. p.

A «Solidaritatea» szakértő-revizora.

„RIUREANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Capolnoc-Mănăstur.

CONVOCARE.

On. domni acționari ai institutului de credit și economii «Riureana» societate pe acțiuni, se invită la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 20 Aprilie 1915 la 9 ore a. m., în localitatea institutului cu următorul:

PROGRAM :

1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghiere asupra bilanțului și a propunerilor pentru distribuirea profitului curat.
3. Statorirea bilanțului anual, hotărîre asupra distribuirii profitului curat și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune în sensul §-lui 29 din statute.
5. Hotărîre asupra ținutei unora membrii din comitetul de supraveghiere.
6. Strămutarea §§-lor 28 și 46 din statute.
7. Exmiterea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.
8. Eventuale propuneri făcute din partea direcțiunii, făcându-se acționarii atenți la prescisele §-ului 18 din statute.*

Capolnoc-Mănăstur, la 6 Martie 1915.

Direcțiunea.

* § 18. La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin o jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu 2 oare înainte de adunarea generală au depus la direcțiunea institutului acțiunile lor, eventual documentele de plenipotență.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa	1,921.20			Capital societar	100,000.—
Cassa de păstrare postală	1,377.05	3,298.25		Fond de rezervă	104,068.18
Escont	224,224.65			Fond special de rezervă	21,793.59
Credite personale	214,144.—			Fond de pensiuni	36,393.35
Imprumut hipotecar	192,194.—	630,562.65		Fond cultural	1,684.29
Efecte		5,220.—		Depuneri spre fructificare	311,440.84
Realități:				Reescont	223,647.61
Casa instit. și alte realități de vânzare	54,892.78			Imprumut hipotecar cedat	13,475.—
Pădurea din Plopiș	114,086.65	168,979.43		Depozit de cassă	4,285.41
Debitori		5,082.75		Dividendă neridicată	1,072.—
Edificiul magazinului de cereale		1,200.—		Cuota de binefaceri	320.—
Interese de reescont anticipate	2,334.21			Creditori	416.76
Interese restante	4,284.29	6,618.50		Interese transitoare anticipate	1,795.61
Mobiliar		419.90		Profit curat	988.84
		821,381.48			821,381.48

Eșite.		Contul Profit și Pierdere.		Intrate.	
		K	f		
Interese de depuneri	18,536.62			Interese de escont	20,436.51
Interese la fonduri	2,236.—	20,772.62		Interese de credite personale	18,187.49
Salare		10,149.25		Interese de împrumut hipotecar	8,988.88
Contribuție:				Interese de întârziere	1,001.91
erarială și comunală	5,736.85			Venite dela efecte	246.50
după interese de depuneri	1,853.66			Venite dela realități	798.64
după interese de depun. restantă	948.27	8,538.78		Chirie	812.50
Relut de cartier		700.—		Proviziiuni	13,824.64
Tipărituri	116.02				
Spese de birou	1,868.12	1,984.14			
Interese de reescont	18,163.44				
Interese de împr. hip. ced.	802.74	18,966.18			
Amortizări din acțiuni	260.60				
Abscriere hotărîită de adun. gen. trecută	1,500.—				
Din mobilier	46.66	1,807.26			
Profit curat		988.84			
		63,907.07			63,907.07

Capolnoc-Mănăstur, la 31 Decemvrie 1914.

G. Petrovan m. p., director-executiv.

A. China m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. G. Buzura m. p., președinte Șt. Birle m. p. I. Petrovan m. p. Teodor Medan m. p. V. Mihalca m. p.
I. Filip m. p., vice-președinte. Avacum Bobbhangea m. p.

Subsemnatul comitet de reviziune am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Cap.-Mănăstur, la 9 Martie 1915.

N. Lupan m. p. V. Muste m. p. Iul. Șurani m. p. A. Greblea m. p. Em. Dragomir m. p. Sigismund Lengyel m. p.
Propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere la distribuirea profitului curat de Cor. 988.84, ca să se treacă la fondul special de rezervă, creat pentru acoperirea eventualilor pierderi.

„INSOȚIREA DE CREDIT“ în Dános (Nagyküküllő-megye).

Activa — Vagyon.		Bilanț cu 31 Dec. 1914 — Mérlegszámla 1914 dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K f		K f		K f
Cassa în numărar — Pénztárkészlet	2,050·—	Capital de cvote — Részjegyek . . .	2,520·—	Fond de rezervă — Tartalékalap . . .	2,606 95
Imprumuturi — Kölcsönök	80,357·27	Depuneri spre fructificare — Taka- rékbetétek	25,532·—	Cont-curent — Folyószámla	61,471·—
Cumpăna — Mérleg	1,200·—	Amortizare — Leirás	1,000·—	Interese anticipate — Előlegezett kamat	372·40
Realități — Ingatlanok	1,997·50	Efecte — Értékpapir	370·—	Profit curat — Tiszta nyereség	119·14
Mobiliar — Ingóságok	300·—	Timbre — Bélyeg	46·80		
Amortizări — Leirás	60·—	Diverși — Különféle	3,685·38		
Interese restante — Hátralékos ka- matok	2,874·54				
	<u>92,621·49</u>				<u>92,621·49</u>

Spese — Kiadások.		Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Bevétel.	
	K f		K f		K f
Inter. de Cont-Curent — Folyó számla kamat	4,926·97	Inter. de împrum. — Kamat bevétel	6,278·12	Venite dela cumpăna — Mérleg hozama	70·44
Interese de depun. — Betéti kamat	1,245·13	Inter. de efecte — Értékpapirok utáni kamat	12·—	Proviziuni — Jutalék	1,878·—
<i>Contribuție: — Adó:</i>					
directă și aruncuri — egyenes és póttadó	228·86				
10% dela inter. de dep. —					
10% betéti kamat után	124·51				
Spese de administrare și procurări — Kezelési költségek és nyomtatványok	422·98				
Porto — Postadij	28·89				
Amortizări — Leirások	584·—				
Remunerațiuni — Tiszteletdíjak	260·—				
Chirie — Házbér	50·—				
Arândă — Földbér	248·08				
Profit curat — Tiszta nyereség	119·14				
	<u>8,238·56</u>				<u>8,238·56</u>

Daneș (Dános), la 31 Decembrie 1914.

Emanoil Florea m. p., cassar — pénztárnok.

Pompiliu E. Constantin m. p., cont. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Zaharie Medrea m. p., prezid.

Ioan Bendorfean m. p., v.-prezid.

Ioan Cristea m. p. (218).

Zaharie Cristea m. p. (51).

Ioan Tilicea m. p. (37).

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile prezente le-a aflat în regulă și consonanță cu registrele. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgálván, azokat helyesnek és a könyvekkel egyben hangzóknak találtuk.

Daneș (Dános), la 10 Martie 1915.

Eroftieiu Cristea m. p., prezid.

Niculae Bogolea m. p.

Ioan Langa m. p.

Vasile Constantin m. p.

Petru Dopp m. p. (60)

Ioan Hudea m. p. (63)

Ioan Dâlbea m. p.

Zaharie Florea m. p.

„CODRU“

instituit de credit și econ. soc. pe acții în Nagylupsa.

takaré- és hitelintézet részv.-társaság Nagylupsán.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai institutului «CODRU» societate pe acții în Nagylupsa (Tordaranyos vm.) se convoacă la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 8 Aprilie 1915 la 1/23 ore p. m. în localul institutului.

Obiectele:

1. Constituirea biroului (§ 22).
2. Constatarea acționarilor prezenți și a reprezentanților (conform §-lui 24).
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și darea absoluturului.
4. Distribuirea veniturii curat.
5. Alegerea alor doi membrii în direcț. (§ 30 din statute).
6. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere.
7. Eventuale propuneri.
8. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.

Nagylupsa, 11 Martie 1915.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A «CODRU» takaré- és hitelintézet, részvénytársaság részvényesei ezennel meghívotnak a

IV-ik rendes közgyűlésre,

mely 1915 évi aprilis hó 8-án d. u. 1/23 orakor fog Nagylupsán az intézet helyiségében megtartatni.

Tárgyak:

1. A gyűlés megalakulása (22 §).
2. A személyesen megjelent és a meghatalmazott részvényesek megállapítása (24. §).
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése és felmentése.
4. A tiszta nyereség fölötti határozat.
5. Két igazgatósági tag megválasztása.
6. A felügyelőbizottság tagjainak megválasztása.
7. Esetleges indítványok.
8. Két részvényes megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.

Nagylupsa, 1915. évi márczius hó 11-én.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914. — Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

Activa — Vagyon.		Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én.		Pasiva — Teher.	
	K	f		K	f
Cassa în număr — Pénztárkészlet	2,682	14	Capital social — Alaptőke	30,000	—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	51,011	—	neachitat — be nem fizetett	924	29,076
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsönök	3,160	—	Fond de rezervă — Tartalék alap	—	2,324
Acțiuni dela bănci — Idegen részvények	—	215	Reescont — Visszleszámitolás	—	10,400
Spese de fondare — Alapítási költségek	100	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	—	12,933
după amortizare — leirás után	50	50	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	—	407
Mobiliar — Berendezés	—	680	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	—	141
10% amortizare — leirás után	68	612	Profit curat — Tiszta nyereség	—	2,447
		57,730			14

Spese — Költségek. Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség számla. Venite — Nyereség.

Spese — Költségek.		Contul Profit și Perderi. — Nyereség és Veszteség számla.		Venite — Nyereség.	
	K	f		K	f
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
după depuneri spre fructificare			dela cambii de bancă — váltók után	4,342	67
Betétek után	692	51	dela împrumuturi hipotecare — jel-		
după cambii reescontate — Vissz-			zálogos kölcsönök után	121	70
leszámitolt váltók után	1,120	54	Provizioni și alte venituri — Jutalékok és egyéb		
Spese: — Költségek:			jövödelmek		1,362
diverse tiparitari etc. — Különféle					
nyomtatványok	292	95			
porto — postabér	48	26			
salare — fizetések	400	—			
chirie — házbér	100	—			
Dare: — Adó:		841			
directă — egyenes	535	63			
după depuneri — betétek után	70	95			
A mortizări: — Leirások:		606			
din mobiliar — berendezésből	68	—			
spese de fondare — Alapit. költsé-					
gekből	50	118			
Profit curat — Tiszta nyereség	—	2,447			
		5,826			47

Nagylupsa, 1914. december 31.

Ioan Onea m. p., președinte — elnök.

Șpan m. p., director executiv. — vezérigazgató.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Romul Marcu m. p. L. Nicoară m. p. Panfilu Giurgiu m. p. Vasile Crișan m. p. Alex. Maroși m. p. N. Sabău m. p.

Examinând registrele, bilanțul și contul profitului și perderilor pe anul 1914, le-am aflat în cea mai bună ordine; asemenea controlând și propunerile direcțiunii în privința împărțirii venitului curat, suntem de acord cu acelea și propunem a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere absoluturul. — Megvizsgálva az intézet könyveit, az 1914 évi mérleget, nyereség- és veszteség-számlát a legnagyobb rendben találtuk; ugy szintén felülvizsgálva az igazgatóság javaslatát — a tiszta nyereség fölösztása ügyében — azt elfogadjuk és javasoljuk: hogy ugy az igazgatóságnak valamint a felügyelőbizottságnak megadassék a fölmentés.

Nagylupsa, 1915. márczius 11.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Teodor Adam m. p.

Ioan Câmpean m. p.

Nicolae Ciapa m. p.

„AURARIA”, cassă de economii, societate pe acții în Abrud.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului «AURARIA» cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrud, prin aceasta sunt invitați la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 6 Aprilie st. n. 1915, la orele 2 d. a. în Abrud, în localul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Bilanțul anual. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de prezență.
3. Alegerea alor 2 membri în direcțiune pe durata de 3 ani.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la aceasta adunare în persoană ori prin plenipotenți, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la cassa institutului sau la institutul «DOINA» din Câmpeni ori la institutul «DETUNATA» din Bucium și «ALBINA» în Sibiu.

Abrud, la 15 Martie 1915.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914. — Mérleg számla 1914 évre.	Pasiva — Teher.
	K f	K f
Cassa în număr — Pénztárkészlet...	27,628·92	
Bon la bănci — Követelés bankoknál	3,728·85	
Bon la Postsparcassa — Követelés a m. kir. Postatakptr.	300·—	31,657·77
Cambii de bancă — Váltótárca	530,169·90	
Credite camb. cu acop. — Fedezett váltókölcsön	96,096·22	
Împrumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsön	271,170·37	
Acții dela bănci — Részvények bankoktól	35,520·—	
Efecte publice — Értékpapírok	22,666·70	
Părți de mine — Bánya részvények	8,152·35	66,339·65
Realități — Ingatlanok	57,039·92	
Cauțiuni — Óvadékok	14,000·—	
Interese restante trans. și de reescont — Hátralékos átmeneti és visszeszámit. kamatok	4,474·31	
Mobiliar — Butorzat	615·60	
Debitori — Adósok	1,520·99	
	1.073,084·13	
		Capital emis I — I Kibocsátási részvény-tőke
		60,000·—
		Capital emis II — II Kibocsátási rész-vénytőke
		44,470·—
		104,470·—
		Fond gen. de rez. — Által tartalékalap
		70,875·85
		„ special „ — Külön
		82,916·—
		„ de pensiune — Nyugdíjalap
		67,447·17
		„ «Alexandru Filip» alap
		2,060·73
		„ pentru amortizarea perderilor
		Leirási alap
		4,179·16
		227,478·91
		Depuneri — Betétek
		518,223·31
		Cambii reescomptate — Visszeszámitolt váltók
		162,170·—
		Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék
		30·—
		Interese trans. anticipate — Átmeneti kamatok
		12,999·95
		Depozite — Letétek
		14,000·—
		Avanse pe Efecte — Lombárd kölcsön
		13,500·—
		Scopuri de binefacere — Jótétemények alapja
		2,123·76
		Creditori — Hitelezők
		5,390·35
		Profit transpus — Áthozott nyereség
		2000·—
		Profit net — Tiszta nyereség
		10,697·85
		12,697·85
		1.073,084·13

Debit — Tartozik.	Contul profit și pierdere. — Nyereség és veszteség számla.	Credit — Követel.
	K f	K f
Interese — Kamatok: la dep. — betét. után	26,947·58	
de lombard — lombard kölcs. után	662·84	
la capital emis II — II részv. tőke után	2,215·15	29,825·57
Spese — Költségek: salare — fizetések	9,973·32	
relut de cuartir — lakpénz	1,731·—	
chirie házbér	700·—	
adaus de scumpete — drágasági pótlék	240·—	
marce de pres. — jelenléti jegyek	820·—	
spese și porto — költségek és portó	2,666·33	
timbre și competențe — jog és bélyeg		
illetek	98·24	16,228·89
Dare — Adók: de stat și comunală		
— állami és községi adó	5,930·42	
după inter. de depuneri — tőke-kamatadó	2,695·25	8,625·67
Amortizare din mobilier — Leirás a butorzatból	68·40	
Profit net — Tiszta nyereség	12,697·85	
	67,446·38	
		Interese — Kamatok:
		dela cambii de bancă — váltóktól
		28,741·48
		„ credite camb. cu acoperire — fedezett váltókölcsöntől
		5,387·92
		dela impr. hipot. — jelzálogkölcsön
		től
		19,836·56
		dela efecte — értékpapirtól
		3,360·—
		57,325·96
		Alte venit — Más jövedelmek:
		taxă de transcriere — átiratási díjak
		96·—
		proviziuni — proviziok
		8,024·42
		profit transpus — áthozott nyereség
		2,000·—
		10,120·42
		67,446·38

Abrud, la 31 Decemvrie 1914.

Dr. Laurențiu Pop m. p., director executiv.

Petru Macaveiu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Romul Furdui m. p., prez. Candin David m. p. Dr. Alex. Bordia m. p. Iosif Gomboș m. p. Dr. George David m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul prezent, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele institutului, constatăm că le-am aflat cu acelea în deplină consonanță și regulă. — Alulirott felügyelő bizottság jelen mérlegszámlát, nyereség és veszteség számlát megvizsgáltuk és az intézet könyveivel összeegyeztetve azokkal teljes összhangzásban es rendben találtuk.

Petru Popovicu m. p., președinte. Demetriu Goia m. p., notar. Nicolau Lobonțiu m. p. Nicolau David m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune 1914.

Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghiere al institutului «AURARIA» examinând și revizuiind bilanțul și confruntându-l cu registrele și cărțile auxiliare l-a aflat corect și l-a primit fără modificare, propune deci, ca raportul direcțiunii și propunerea acesteia cu privire la distribuirea profitului curat, să fie primit și aprobat de adunarea generală.

Comitetul de supraveghiere Vă roagă să luați la cunoștință acest raport al său dându-i absoluturul.

Abrud, la 15 Martie 1915.

Petru Popovicu m. p., prez. Nicolau Lobonțiu m. p. Demetriu Goia m. p., notar. Nicolau David m. p.

„CASSA DE PĂSTRARE (reuniune) în Săliște“.

CONVOCARE.

P. T. Membrii «CASSEI DE PĂSTRARE (reuniune) în Săliște», sunt invitați la

a XXXI-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statutele reuniunii, pe *Joi în 26 Martie v. (8 Aprilie n.) a. c. la 2 ore p. m.*, în sala festivă a Școlii gr.-or. române din Săliște pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Staverirea bilanțului pro 1914, distribuirea profitului și votarea absolutului.

Domnii membri cu vot decisiv, — adică aceia cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt în sensul dispozițiilor §. 10 din statute, rugați a-și depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 6 Aprilie st. n., iar la institutete, cari sunt membre la «Solidaritatea» până în 5 Aprilie st. n. 1915.

Săliște, la 16 Martie 1915.

Direcțiunea.

ACTIVA.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		PASIVA.	
		K	f		
Cassa în numărar	44,462·65			Capital societar	250,000·—
Bon în Giro-Conto la Banca A.-ungară	58,823·38	103,286·03		Din emisiunea a treia	159,200·—
Cambii	889,273·64			Fondul de rezervă	193,800·01
Cambii cu acoperire hipotecară	288,738·—	1,178,011 64		Fondul de binefaceri	60,098 05
Împrumuturi hipotecare		921,688·96		Fondul unui spital public în Săliște	74,563·36
Conturi curente cu acoperire		792,662·68		Fondul de pensiune	34,047·66
Credite personale		245,937·50		Depozite spre fructificare	2,648,347·18
Efecte publice și diverse acții		445,855·10		Reescont	213,586·—
Casele institutului		96,000·—		Împrumut pe efecte	139,700·—
Împrumuturi din fondul de binefaceri		60,098·05		Creditori	185,794·09
Depunerea înființând. spital public în Săliște		74,563 36		Dividende neridicate	108·—
Depunerea fondului de pensiune		34,047·66		Interese anticipate pro 1915	13,640·07
Mobiliar	4,976·—			Profit net	41,777·43
Amortizare	576·—	4,400·—			
Debitori		13,501·54			
Interese transitoare restante la împrum. ipot.		44,609·33			
		4,014,661·85			4,014,661·85

DEBIT.		Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
pentru depozite spre fructificare	129,708·14			dela cambii	91,581·49
„ reescont	6,453·11			„ împrumuturi hipotecare	70,124·58
„ părțile de fondare noi	3,454·67			„ credite de Cont-curent	43,465·05
„ fondul de pensiune	1,710·90	141,326·82		„ credite personale	12,411·06
Spese:				„ efecte	18,982·10
salare și bani de cuartir	28,713·88			Chirii	2,868·90
marce de prezență	1,624·—			Provizioane, profit la monete și alte venit	3,447·88
imprimate, registre, porto, diverse	7,104·28	37,442·16			
Contribuțiune:					
directă	7,787·85				
10% după interesele depozitelor	12,970·80	20,758·65			
Amortizare:					
din casele institutului	1,000·—				
din mobiliar	576·—	1,576·—			
Profit net		41,777·43			
		242,881·06			242,881·06

La finea anului 1913 au fost 281 membri, în anul 1914 au repășit 7 membri, de nou au intrat 50; la finea anului 1914 au fost 324 membri cu 2,500 părți de fondare.

Săliște, în 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Dr. N. Calefariu m. p., prezident. C. Herția m. p., dir. exec. Dr. N. Comșa m. p. Dr. I. Stroia m. p. D. Roșca m. p.
D. Lăpădat m. p. Petru I. Comșa m. p. N. Hențiu m. p. B. Comșa m. p. I. Bârsan m. p. Ioan Răuciu m. p.

Subsemnatul Consiliu de inspecțiune am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, în 16 Martie 1915.

Ioan Chirca m. p., prez.

C. Criștiu m. p.

Iuliu Crișan m. p.

Ilie Hociota m. p.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al «Solidarității».

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.